

НАЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ
за деклариране на експлоатационни показатели на
ПРЕДВАРИТЕЛНО ИЗГОТВЕНИ БЕТОННИ И СТОМАНОБЕТОННИ ПРОДУКТИ ЗА НОСЕЩИ
КОНСТРУКТИВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ
в зависимост от предвидената употреба

1. ОБЕКТ И ОБЛАСТ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

Този документ се прилага за оценяване на съответствието на:

- бетонови траверси и опори, съгласно изискванията на БДС EN 13230-2, 3, 4, 5:2009;
- стоманобетонни траверси за трамвайни линии, съгласно изискванията на БДС 10258:1985;
- плочи от обикновен стоманобетон за връхни сглобяеми конструкции на пътни водостоци, съгласно изискванията на БДС 3537:1974.

2. ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Групата строителни продукти съгласно т.1 подлежат сертифициране на производствен контрол.

3. Национални изисквания за деклариране и за гранични нива на експлоатационните показатели на съществените характеристики на:

3.1. Бетонни траверси и опори, съгласно изискванията на БДС EN 13230-2, 3, 4, 5:2009.

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател клас/измерителна единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване/ определяне	Национални изисквания за определяне на
1	2	3	4
1. Якост на натиск на бетона	Клас N/mm ²	БДС EN 12390-3:2009	БДС EN 206:2014 > C45/55
2. Армировъчна стомана (за стоманобетонни елементи)			
- диаметър	mm	-	-
- якост на опън и граница на провлачване	Клас, MPa	БДС EN ISO 15630-1:2010	БДС 9252:2007 Таблица 4 БДС 4758:2008 Таблица 2
3. Стомана за предварително налягане (при предварително налягнати траверси и опори)			
- диаметър	mm	-	-
- якост на опън	MPa	БДС EN ISO 15630-3:2010	-
- относително удължение	%	БДС EN ISO 15630-3:2010	-
4. Свързващ профил (за двублокови траверси)			
- геометрични размери;	mm (чертеж)	Представени данни за химичен състав от доставчика	-
- химични;	%	БДС EN ISO 6892-1:2009 БДС EN ISO 6506-1:2006	БДС EN 13230-3:2009, т.5
- механични характеристики;	MPa	Визуален контрол на повърхността	
- характеристики на повърхността	-	Измерване	
5. Геометрични размери	mm (чертеж)		БДС EN 13230-1:2009 Съответствие с деклариранните стойности ± допустимите отклонения по табл. 1 БДС EN 13230-4:2009, т.4.3 (за опори)

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател клас/измерителна единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване/определяне	Национални изисквания за определяне на
6. Характеристики на повърхността	-	Визуално	БДС EN 13230-1, прил. F
7. Механични характеристики:	-	БДС EN 13230-2 или БДС EN 13230-3 или БДС EN 13230-4	-
- Проектен огъващ момент в релсовото сечение	kNm		-
- Проектен отрицателен огъващ момент в средното сечение (само за моноблокови траверси и за опори)	kNm		-
- Проектен положителен огъващ момент в средното сечение (само за моноблокови траверси, ако се изисква и за опори)	kNm		-
- Коефициенти при:			-
- статично натоварване			
- динамично натоварване			
- умора (само за предварително напрегнати моноблокови траверси и опори, ако се изисква)			
8. Дълготрайност			
- водоциментно отношение		-	< 0,45
- количество на цимент в бетона		-	> 300
- съдържание на разтворим SiO ₂ в добавъчните материали	mmol/dm ³	БДС 14851:1979	≤ 50 mmol/dm ³
- съдържание на хлориди в бетона	Клас	БДС EN 206:2014	CI 0,2 (за предварително напрегнати елементи) CI 0,4 (за стоманобетонни елементи)
- дебелина на бетонното покритие на армировката	Mm	-	БДС EN 13230-1:2009, т.6.1.2
- мразоустойчивост на бетона	Клас	БДС EN 206:2014/NA:2014	-
- абсорбция на вода	%	БДС EN 13230-1:2009	БДС EN 13230-1:2009, Приложение C

3.2 Траверси стоманобетонни за трамвайни линии

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател клас/измерителна единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване/ определяне	Национални изисквания за определяне на
1	2	3	4
1. Съставни материали за бетон			
- цимент	Означение	БДС EN 197-1:2013	CEM I 52,5 БДС EN 197-1:2013, т. 6.1
- добавъчни материали		БДС EN 12620+A1:2008 и БДС EN 12620+A1:2008/NA:2014	D _{max} 22,4 mm БДС EN 12620+A1:2008 и БДС EN 12620+A1:2008/NA:2014
- вода		БДС EN 1008:2003, Приложение А	БДС EN 1008:2003, Приложение А
2. Якост на натиск на бетона			
- На възраст 28 дни	Клас N/mm ²	БДС EN 12390-3:2009	БДС EN 206:2014
- След пропарване	Клас N/mm ²	-	-
3. Стомана за предварително налягане			
- диаметър	mm	БДС 9251:1989	БДС 9251:1989, т.2.3
- якост на опън	MPa	БДС EN ISO 15630-3:2010	БДС 9251:1989, таблица 2
4. Предварително налягане на арматурката	kN/m ²	БДС 10285:1985	БДС 10285:1985, т.2.4 до 2.7
5. Размери и допустими отклонения	mm	БДС 10285:1985	БДС 10285:1985, т.2.8 до т.2.12
6. Характеристики на повърхността		БДС 10285:1985	БДС 10285:1985, т.2.13 до т.2.15
7. Механични характеристики на възраст ≤ 24 h		БДС 10285:1985	БДС 10285:1985, т.2.16

3.3 Плочи от обикновен стоманобетон за връхни сглобяеми конструкции на пътни водостоци, съгласно изискванията на БДС 3537:1974

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател клас/измерителна единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване/определяне	Национални изисквания за определяне на
1	2	3	4
<p>Съставни материали за бетон</p> <ul style="list-style-type: none"> – цимент – добавъчни материали – вода 	<p>Означение</p> <p>Отговарят на БДС EN 12620:2002+A1:2008 и БДС EN 12620:2002+A1:2008/NA</p> <p>Отговаря на БДС EN 1008</p>	<p>БДС EN 197-1</p> <p>БДС EN 12620:2002+A1:2008</p> <p>Посочените в БДС EN 1008</p>	<p>Съответствие с БДС EN 197-1</p> <p>Съответствие с БДС EN 12620:2002+A1:2008 и БДС EN 12620:2002+A1:2008/NA</p> <p>Съответствие с БДС EN 1008</p>
Якост на натиск на бетона	Клас	БДС EN 12390-3	Клас $\geq$ C20/25
<p>Армировъчна стомана (за стоманобетонни елементи)</p> <ul style="list-style-type: none"> – диаметър – якост на опън и граница на провлачане 	<p>mm</p> <p>Клас</p>	<p>–</p> <p>БДС EN ISO 15630-1</p>	<p>–</p> <p>Съответствие на БДС 9252 или БДС 4758</p>
Размери и допустими отклонения	Отговарят на изискванията на БДС 3537-74 за водостоци с декларирани светъл отвор и косота	БДС 3537-74, точка 3.10	БДС 3537-74, точки 1.1, 2.1 и 2.8; таблица 1
Характеристики на повърхността	Отговарят на изискванията на БДС 3537-74	БДС 3537-74	БДС 3537-74, точка 2.10 и точка 2.11
Механични характеристики (пукнатиноустойчивост и носимоспособност)	Отговарят на изискванията на БДС 3537-74	БДС 3537-74, точка 3.10	БДС 3537-74, точка 3.11
Дебелина на бетонното покритие	Отговарят на изискванията на БДС 3537-74	БДС 3537-74, точка 3.13	БДС 3537-74, точка 2.7